

OBEC MORAVSKÝ SVÄTÝ JÁN

**PROGRAM
HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE
MORAVSKÝ SVÄTÝ JÁN
NA ROKY 2007-2013**

MORAVSKÝ SVÄTÝ JÁN, OKTÓBER 2007

OBSAH

Kapitola	Č.strany
Úvod	2
1. Moravský Svätý Ján v súčasnosti	8
SWOT analýza	27
2. Moravský Svätý Ján v budúcnosti	30
3. Koordinácia pri naplňovaní rozvojového programu	35
Strategické ciele – tabuľková časť	Príloha

ZHOTOVITEĽ

Ing. Ivan Smetana – I.S.CONSULTING
Exnárova 22, 821 03 Bratislava

v spolupráci so starostom obce Ing. Vladimírom Škrabákom a poslaneckým zborom obce.

POUŽITÉ PODKLADY

- Územný plán obce Moravský Svätý Ján, Prieskumy a rozbory, Ing.arch. Ronie Vámoš a kolektív – 2005
- Krajinnoekologický plán obce Moravský Svätý Ján, Ing. Katarína Staníková – 2005
- Moravský Svätý Ján – účelová publikácia - Záhorské múzeum Skalica, Obecný úrad Moravský Svätý Ján - 1999

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Moravský Svätý Ján bol schválený na zasadnutí Obecného zastupiteľstva v Moravskom Svätom Jáne dňa 25.10.2007 uznesením č. 77/2007.

Ing. Vladimír Škrabák
starosta obce

ÚVOD

Legislatívne pramene

Zákon NR SR č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky upravuje prechod pôsobností na obce a na úseku regionálneho rozvoja ide o :

- vykonávanie stratégie regionálneho rozvoja
- vypracúvanie programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja
- koordinovanie spolupráce právnických osôb pri vypracúvaní programov rozvoja obcí.

Hlavnými cieľmi podpory regionálneho rozvoja sú

- zabezpečenie vyváženého hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja SR,
- odstránenie alebo zmiernenie rozdielov na úrovni hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónov,
- zabránenie vzniku nových oblastí s nízkou ekonomickou výkonnosťou a životnou úrovňou obyvateľov,
- trvalé udržanie hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov.

Podpora regionálneho rozvoja je zameraná najmä na

- rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, zlepšiť štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta,
- rozvoj ľudských zdrojov s cieľom dosahovať rovnováhu vo vývoji dopytu a ponuky na regionálnom trhu práce a vytvárať rovnosť pracovných príležitostí pre mužov a ženy,
- trvalý rozvoj výskumu a vývoja prispievajúceho k celkovému rozvoju regiónov s dôrazom na podporu zavádzania nových technológií a inovácií,
- medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu,
- rozvoj cestovného ruchu,
- zlepšenie sociálnej infraštruktúry regiónu,
- zlepšenie technickej infraštruktúry regiónu,
- verejné práce podporujúce rozvoj regiónu,
- rozvoj kultúry, kultúrnych činností a služieb vrátane rozvoja umeleckých činností, starostlivosti o kultúrne dedičstvo a o obnovu a revitalizáciu pamiatkového fondu,
- rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne,
- opatrenia na ochranu a tvorbu životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie,
- podporu efektívneho využívania prírodných zdrojov regiónu.

Zákon NR SR č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja ustanovuje základnú štruktúru programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je strednodobý programový dokument, ktorý obsahuje najmä

- analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov a prvoradých potrieb,
- úlohy a prvoradé potreby v rozvoji technickej infraštruktúry, sociálnej infraštruktúry, starostlivosti o životné prostredie, vo vzdelávaní, v kultúre a v ďalších oblastiach (podľa § 3 ods. 2 zákona č. 503/2001 Z.z.),
- návrh finančného a administratívneho zabezpečenia.

Pôsobnosť obcí a samosprávnych krajov pri podpore regionálneho rozvoja

Obec na všestranný rozvoj svojho územia a zabezpečenie potrieb jeho obyvateľov pri výkone samosprávy najmä

- vypracúva, schvaľuje a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce a zabezpečuje jeho plnenie,
- poskytuje súčinnosť na príprave a uskutočňovaní programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja, na ktorého území sa obec nachádza,
- poskytuje súčinnosť na príprave regionálnych operačných programov,
- spolupracuje pri zabezpečovaní rozvojových zámerov spoločných pre viacero obcí,
- zriaďuje s inými obcami združenie obcí s predmetom činností, ktorým napomáha hospodárskemu a sociálnemu rozvoju obce, ako aj samosprávneho kraja,
- vypracúva stanovisko k programom regionálneho rozvoja.

Samosprávny kraj na všeobecný rozvoj svojho územia a zabezpečenie potrieb jeho obyvateľov pri výkone samosprávy najmä

- vypracúva, schvaľuje a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja, prípadne jeho častí, podieľa sa na ich uskutočňovaní a pravidelne vyhodnocuje jeho plnenie,
- vypracúva regionálny operačný program v spolupráci s ďalšími samosprávnymi krajmi, vytvárajúcimi štatistickú územnú jednotku na úrovni druhého stupňa, podieľa sa na jeho uskutočňovaní a pravidelne vyhodnocuje jeho plnenie,
- spolupracuje s MVaRR SR a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy na príprave národného plánu, sektorových operačných programov,
- zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky a sociálny rozvoj na území samosprávneho kraja,
- obstaráva a schvaľuje jednotlivé rozvojové projekty regionálneho charakteru, podieľa sa na ich uskutočňovaní a vyhodnocuje ich plnenie, vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť,
- vypracúva, schvaľuje a vyhodnocuje plnenie jednotlivých programov medzinárodnej spolupráce na regionálnej úrovni,
- pravidelne monitoruje a hodnotí rozvoj územia samosprávneho kraja a vypracúva správy o hospodárskom a sociálnom rozvoji samosprávneho kraja,
- zabezpečuje prostriedky v rozsahu svojej pôsobnosti na odstraňovanie nežiaducich rozdielov na území samosprávneho kraja,
- zabezpečuje vzájomnú spoluprácu s ďalšími samosprávnymi krajmi a rozvoj spolupráce s územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov vykonávajúce regionálne funkcie pri výkone samosprávy,

- môže zriaďovať právnické osoby na podporu regionálneho rozvoja, najmä územné agentúry na podporu regionálneho rozvoja,
- vedie evidenciu programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja a obcí,
- plní ďalšie úlohy ustanovené osobitnými zákonmi.

Obsah Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

V zmysle § 10 zákona č. 503/2001 Z.z. obsahuje PHSR najmä:

- a) analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov a prvoradých potrieb,
- b) úlohy a prvoradé potreby v rozvoji technickej infraštruktúry, sociálnej infraštruktúry, starostlivosti o životné prostredie, vo vzdelávaní, v kultúre a v ďalších oblastiach (podľa § 3 ods. 2 zákona č. 503/2001 Z.z.),
- c) návrh finančného a administratívneho zabezpečenia.

K bodu a) Analýza

Stručná história obce, kultúrne dedičstvo, miestne zvyky a obyčaje, a iné činnosti v obci.
Zmapovanie súčasných zdrojov v obci a SWOT analýza silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb.

Pre analytickú časť PHSR obce boli použité Prieskumy a rozbor pre ÚPN-O Moravský Svätý Ján, ktoré zmapovali súčasný stav obce, stav dopravnej a technickej infraštruktúry a Krajinnookologický plán analyzoval problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny, ochrany a rozvoja životného prostredia.

Súčasť prieskumov a rozborov je tiež ochrana pamiatkového fondu a kultúrneho dedičstva na území obce.

Pre doplnenie analytickej časti je potrebné dopracovať problematiku miestnych zvykov a obyčají a iných kultúrno-spoločenských a športových činností v obci.

Analytická časť - obsah

- História
- Poloha a rozloha
- Príroda, prírodné zdroje a ložiská nerastov
- Geomorfologické pomery a základná geomorfologická charakteristika územia
- Geologický región
- Hydrológia
- Klimatické podmienky (klíma, zrážky, teplota vzduchu, veternosť)
- Pôda
- Potencionálna prírodná vegetácia
- Bývanie
- Občianska vybavenosť (komerčná a nekomerčná)
- Rekreačia a cestovný ruch
- Kultúrne a historické pamiatky obce
- Ekonomická základňa
- Poľnohospodárska výroba, lesné hospodárstvo
- Doprava a dopravná vybavenosť

- Technická vybavenosť (zásobovanie pitnou vodou, odkanalizovanie s čistením odpadových vôd, elektrifikácia, plynifikácia, telekomunikácie)
- Odpadové hospodárstvo

SWOT analýza je metóda umožňujúca získať názor na silné a slabé stránky života v obci a vykonať prehľad príležitostí, ktoré má obec pre svoj rozvoj a ohrozenie, ktoré môžu tomuto rozvoju zabrániť.

Pomenovanie silných a slabých stránok podáva prehľad o vnútornom živote v obci a identifikácia príležitostí a ohrození sa zameriava na uvedenie vnútorných a vonkajších faktorov, ktoré vplývajú na kvalitu života v obci.

Analýza vnútorných faktorov obsahuje vyhodnotenie

- polohy obce, propagácie obce,
- ľudského potenciálu, zručností, aktivít, spolupráce,
- miestnej ekonomiky, služieb,
- stavu životného prostredia,
- občianskej, dopravnej a technickej vybavenosti.

Analýza vonkajších faktorov obsahuje vyhodnotenie

- podporných mechanizmov regiónu a štátu,
- nástrojov regionálnej politiky,
- vplyvu vstupu do EÚ,
- vytvárania partnerstiev (domácich a zahraničných),
- finančných nástrojov.

K bodu b) Úlohy a prvoradé potreby

Definícia strategických cieľov rozvoja, rozvojových zámerov spadajúcich pod jednotlivé ciele a podrobnejšie rozpracovanie jednotlivých zámerov.

Územný plán obce je komplexným podkladom pre stanovenie strategických cieľov rozvoja v jednotlivých zložkách života a fungovania obce, ktoré sú z hľadiska priestorového usporiadania a funkčného využitia územia definované s overenou realitou a časovou nadväznosťou.

Na základe analytickej časti programu sa navrhnu strategické ciele, ktoré sa rozpracujú do jednotlivých úloh s časovým harmonogramom realizácie.

K bodu c) Financovanie a administratívna príprava

Definovanie o ekonomických a sociálnych partnerov, inštitúcií a finančných nástrojov a podmienok financovania projektov z fondov EÚ.

V tejto časti sa hodnotia

- možnosti získania ekonomických a sociálnych partnerov,
- možnosti spolupráce v regióne (mikroregión, agentúry, TSK)
- finančné nástroje a podmienky financovania projektov z fondov SR a EÚ.

Na záver PHSR obce sa navrhuje systém monitorovania plnenia a aktualizovania schváleného programu.

Význam a užitočnosť hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

- Vypracovaním programu rozvoja sa plní jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie – princíp programovania. Potreba použitia princípu programovania vyplýva z toho, že podpora zo zdrojov Európskej únie sa viaže na vypracovanie programových dokumentov. Programovým dokumentom na úrovni obce je program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej len „program rozvoja obce“).
- Možnosť získať finančnú podporu z verejných zdrojov Európskej únie a národného rozpočtu SR je často previazaná na schopnosť obce spolufinancovať rozvojové projekty z vlastných zdrojov, prípadne zo zdrojov súkromných investorov. Prehľadné usporiadanie rozvojových zámerov do podoby programu rozvoja umožňuje obci orientáciu v škále dostupných podporných zdrojov, ako aj podmienok získania podpory z týchto zdrojov.
- Stanovenie rozvojových priorít umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cieľenej stratégii. Vypracovanie programu rozvoja obce posilní uvedomenie si vlastnej jedinečnosti a prínosu pre prosperitu Záhoria, širšieho regiónu Trnavského kraja a súčasne rozvoju Slovenskej republiky a Európskej únie.
- Program rozvoja obce, zostavený za aktívnej účasti občanov spĺňa základnú požiadavku platformy pre miestne subjekty, ktoré majú kapacity a zdroje na realizáciu aktivít.

Program rozvoja obce – živý dokument

Rozhodujúcou podmienkou pre program rozvoja obce je dosiahnutie stavu, keď sa stane živým dokumentom. Súčasné poznanie a rozvojové potreby nie sú konečné a dokument musí umožňovať dopĺňanie a rozvíjanie zámerov a potrieb obce. Zároveň je dôležité, aby obec zmenami a doplnkami nezľavovala z dôležitých rozvojových princípov a hodnôt a dlhodobo si udržala svoju víziu a strategické ciele a mala mať záujem o realizáciu záverov, ktoré víziu podporujú.

Program tvorby programu rozvoja obce

Za účelom tvorby programu rozvoja obce sa vytvorila pracovná skupina, ktorá pod metodickým vedením Ing. Ivana Smetanu (odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD a ÚPP) vypracovala program rozvoja obce. Starosta obce Ing. Vladimír Škrabák a zástupcovia obce poskytli podklady pre analýzu súčasného hospodárskeho a sociálneho života v obci a pre SWOT analýzu. Následne boli dohodnuté strategické ciele a rozvojové zámery, navrhli sa prípadní partneri pre úspešnú realizáciu zámerov.

Po pripomienkovaní bol návrh programu rozvoja obce predložený na schválenie obecnému zastupiteľstvu.

Program rozvoja obce pozostáva z troch nasledovných častí:

1. Moravský Svätý Ján v súčasnosti

Zmapovanie súčasných zdrojov v obci a SWOT analýza silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb

2. Moravský Svätý Ján v budúcnosti

Definícia strategických cieľov rozvoja, rozvojových zámerov spadajúcich pod jednotlivé ciele a podrobnejšie rozpracovanie jednotlivých zámerov.

3. Koordinácia pri naplňovaní rozvojového programu

Definovanie o ekonomických a sociálnych partnerov, inštitúcií a finančných nástrojov a podmienok financovania projektov z fondov EÚ.

1. MORAVSKÝ SVĚTÝ JÁN V SÚČASNOSTI

Stručná história obce

O osídlení územia obce od neolitu sú dokumentované archeologické nálezy z obdobia neolitu, doby bronzovej, laténskej, rímskej ríše a tiež je dokumentované slovanské osídlenie. V 13. storočí daroval uhorský kráľ Bela IV. svätajánske panstvo Petrovi Rešickému, ktorý sa vyznamenal v boji proti Tatárom. Tento šľachtic postavil v obci kaštieľ. Najstaršia písomná zmienka o obci pochádza z roku 1449 a je uvedená v donácii majetku pre grófov zo Svätého Jura a Pezinka. Obec sa v nej spomína pod menom Zenth János. Neskôr prešla obec do správy hradného panstva Ostrý Kameň. Vo vlastníctve panstva sa vystriedal celý rad šľachtických rodín.

Od 17. storočia sa obec ako zemianske mesto s jarmočným právom stala strediskom panstva Ostrý Kameň. Významným bol príchod habánov do obce od roku 1547, ktorí sa zaoberali remeslami. Za vlády Márie Terézie si postavili školu, kde sa až do roku 1884 vyučovalo po nemecky.

Už v 18. storočí bol v obci poštový úrad, v ktorom sa sústreďovali a rozdeľovali poštové zásielky do okolitých slovenských a rakúskych obcí.

Most cez rieku Moravu existoval už v 19. storočí a bol niekoľkokrát zničený.

V novodobej histórii bola obec zaradená medzi strediskové obce a v roku 1976 bola pričlenená obec Sekule, ktorá sa po roku 1989 odčlenila.

Významní rodáci obce

Blažek Štefan – poslanec a politik

Narodil sa v roku 1895 . Vyštudoval obchodnú školu v Brne a vyššiu družstevnú školu v Prahe. Bol zakladateľom Slovenského roľníckeho dorastu. Angažoval sa v Republikánskej strane a bol členom jej predsedníctva. Organizoval úverové a výrobné roľnícke družstvá. Bol predsedom Slovenského dolnomoravského vodného družstva, ktoré sa zaoberalo výstavbou hrádí proti povodňam.

Boltížár Jozef – cirkevný hodnostár, kňaz, ostrihomský kanonik, milaský biskup, poslanec uhorského snemu

Narodil sa v roku 1821 v Moravskom Sv. Jáne v zemianskej rodine. Zomrel v roku 1895 v Ostrihome. V rokoch 1873-75 bol poslancom Uhorského snemu za mesto Banská Štiavnica. Bol predsedom Spolku Sv. Vojtecha a významným cirkevným hodnostárom.

Bošácky Gejza – maliar, úradník

Narodil sa v roku 1865 a zomrel v roku 1888. Pôsobil ako mestský úradník v Bratislave a v Banskej Štiavnici. Bol amatérskym maliarom.

Gazápy Ladislav – kanonik, člen Slovenského učeného tovarišstva

Od roku 1776 bol dekanom Šaštínskeho dištriktu, rektor a apoštolský protonotár. V roku 1781 prešiel do Holíča a v roku 1795 sa stal bratislavským kanonikom a v roku 1796 zomrel.

Kleinedler Henrich - kronikár

Narodil sa v roku 1909 a zomrel v roku 1998. Popri zamestnaní viedol 33 rokov obecnú kroniku a sústreďoval a skúmal pramene o histórii obce.

Krajčovič František – kňaz, člen Slovenského učeného tovarišstva

Narodil sa v roku 1755 v Moravskom Sv. Jáne a zomrel v roku 1825 v Borskom Sv. Jure. Pôsobil v Starej Turej, V Krajnom -Hrachovišti a V Borskom Sv. Jure.

Kreskay Pavol – kňaz, člen Slovenského učeného tovarišstva

Narodil sa v roku 1764 v Moravskom Sv. Jáne a zomrel v roku 1806 v Borskom Sv. Mikuláši. Pôsobil v Šaštíne a Borskom Sv. Mikuláši.

Kubina Andrej – kňaz, básnik, ľudovovýchovný pracovník

Narodil sa v roku 1845 v Moravskom S. Jáne a zomrel v roku 1900 v Trnave. Pôsobil vo Voderadoch, v Kamenici nad Hronom, v Ostrihome, V Dolnej Krupej, v Szenntendre a v Trnave. Prispieval do časopisov a venoval sa básnickej tvorbe pod pseudonymami Svätójánsky a Záhorský.

Kubina Jozef – politik, právnik

Narodil sa v roku 1853 v Moravskom Sv. Jáne a zomrel v roku 1918 v Malackách. Pôsobil ako advokát v Moravskom Sv. Jáne a v Malackách. Dve volebné obdobia bol poslancom uhorského snemu.

Matzner Henrich – učiteľ, účastník protifašistického odboja

Narodil sa v roku 1892 v Moravskom Sv. Jáne a zomrel v roku 1944 v Nemeckej. Bol strojným inžinierom a pôsobil na Štátnej priemyselnej škole Košiciach a v Banskej Bystrici. Bol autorom viacerých učebníc. Pracoval v ilegálnom protifašistickom hnutí a v roku 1944 bol upálený vo vápenke v Nemeckej.

Mrva Ján – regionálny historik

Narodil sa v roku 1895 v Moravskom Sv. Jáne a zomrel v roku 1980 v Nitre. Pôsobil ako župný a neskôr okresný úradník v Nitre, v Leviciach, Nových Zámkoch, v Žiari nad Hronom a v Prievidzi. Neskôr do roku 1948 pôsobil ako policajný komisár v Nitre. Zhromažďoval staré fotografie mesta, tlače a archíválie a publikoval v miestnych periodikách.

Ozábal Jozef – učiteľ, didaktický spisovateľ, osvetový pracovník

Narodil sa v roku 1880 V moravskom Sv. Jáne a zomrel v roku 1953 v Cíferi. Pôsobil ako učiteľ v Radošovciach a neskôr vo funkcii školského inšpektora v Nitre. A v Zlatých Moravciach. Bol zakladateľom speváckych a divadelných krúžkov. Po vzniku ČSR sa zúčastnil na budovaní školstva a kultúrneho života.

Ozábal Vladimír – plukovník GŠ, národno-osvetový pracovník, vodárenský odborník

Narodil sa v roku 1910 V Moravskom Sv. Jáne a zomrel v roku 1977 na ostrove sv. Vincenta v Karibskom mori. Slúžil v armáde ČSR a v armáde SR a dosiahol hodnosť plukovníka generálneho štábu. Po roku 1945 odišiel do exilu do Argentíny, kde pôsobil ako vodohospodársky odborník. V Argentíne sa zapojil do národného života tamajších Slovákov a spolupracoval s niekdajším správcom Matice Slovenskej Jozefom Cígerom Hronským. Neskôr odišiel do USA a natrvalo sa usadil v Clevelande.

Ozábalová Alžbeta – divadelná ochotníčka, kultúrna pracovníčka

Narodila sa v roku 1889 v Moravskom Sv. Jáne a zomrela v roku 1982 v Skalici. V rokoch 1913 – 1920 žila v USA, kde vyučovala nemčinu a bola činná ako herečka v krajaňských spolkoch. Po návrate na Slovensko sa venovala ľudovému umeniu, najmä výšivkárstvu.

Papánek Ján Nepomuk – národohospodár

Narodil sa v roku 1838 v Moravskom Sv. Jáne a zomrel v roku 1915 v Bratislave. Pôsobil na panstve grófa K. Zichyho v Moravskom sv. Jáne, v Cíferi a Bratislave. Neskôr pôsobil v poisťovacej spoločnosti Generali. Publikoval v odborných časopisoch.

Studeníčová Eva – ľudová speváčka

Narodila sa v roku 1851 v Moravskom Sv. Jáne a zomrela v roku 1943. Bola ľudovou speváčkou a vyznačovala sa podaním najmä tiahlych melódií používala zdobený, cifrovaný spôsob spevu.

Vratkovič Pavol

V Moravskom Sv. Jáne žil od 16. storočia významný srbský rod Rác-Vratkovičovcov. V roku 1554 im bolo potvrdené uhorské šľachtictvo. V rokoch 1577-1579 bol kapitánom v protitureckej pevnosti Nové Zámky.

Poloha a rozloha

Obec je územne začlenená do Trnavského kraja, v okrese Senica. Svojim katastrálnym územím susedí s obcami obcí Sekule, Borský Svätý Jur, Závod a Veľké Leváre v SR a obce Hohenau v Rakúskej republike.

Rozloha katastrálneho územia je 3992 ha.

Obec Moravský Svätý Ján je stavebne zrastená s obcou Sekule, s ktorou tvorila jeden administratívny celok (po roku 1989 opätovne prišlo k rozdeleniu).

Obec sa nachádza v centre Záhoria. Územie obce tvorí nížina nadväzujúca na rieku Moravu. Centrum obce je v nadmorskej výške 152 m n.m.

Príroda, prírodné zdroje a ložiská nerastov

Geomorfologické pomery

Riešené územie patrí do geomorfologickej oblasti Záhorská nížina, celku Borská nížina, oddielu Záhorské pláňavy, Dolnomoravská niva a Bor.

Podľa fytogeografického členenia Slovenska riešené územie patrí do oblasti panónskej flóry (Pannonicum) obvodu eupanónskej xerotermej flóry (Eupannonicum) časti Záhorská nížina.

Geologický región

V reliéfe územia sa odráža vplyv štvrtohorných fluvialných a eolických procesov. Rovina s pieskami prekrytými borovicovým lesom v centrálnej časti Záhorskej nížiny patrí medzi menej úrodné oblasti, na rozdiel od riečnych terás Moravy, na ktorých sa vytvorili úrodné pôdy.

Hydrológia

Územie spadá do povodia rieky Morava s ľavostranným prítokom Lakšárskym potokom. Celé riešené územie patrí do povodia Dolná Morava.

Klimatické podmienky

Riešené územie patrí do klimatického regiónu veľmi teplého, veľmi suchého, nížinného a teplého, veľmi suchého, nížinného. Priemerná ročná teplota 9,5° C, ročný zrážkový úhrn je veľmi nízky a dosahuje v priemere 600mm, priemerná nadmorská výška územia je 140 m nad morom.

Veternosť

V území prevláda severozápadné prúdenie vzduchu.

Zrážky

V poslednom desaťročí výrazne prevládali suché obdobia. Za desaťročie 1993-2002 napadlo v oblasti v priemere 624 mm zrážok.

Priemerný mesačný úhrn atmosferických zrážok (mm) za obdobie 1993-2002

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Senica	26,6	31,9	40,9	41,3	54,9	71,4	94,7	58,1	69,5	49,2	42,5	42,8

Teplota vzduchu

V mimoriadne teplom roku 2000 dosiahla priemerná ročná teplota vzduchu v oblasti Senica a okolie 11,2° C, čo bolo o 2,2° C viac v porovnaní s normálom.

Pôdy

Najvýznamnejším pôdotvorným faktorom v Záhorskej nížine je zvýraznené pôsobenie materskej horniny. Viate, takmer sterilné kremité piesky pôsobia unifikujúco a tento proces umocňuje aj geografická a klimatická monotónnosť, ktorá minimálne napomáha pôdotvornému procesu. Podľa morfogenetického klasifikačného systému sa v riešenom území vyskytujú nasledovné pôdne typy:

- regozem arenická – na viatych silikátových pieskoch
- glej arenický – v depresných polohách na piesočnatom substráte
- fluvizeme typické alebo glejové – v nivách vodných tokov, ovplyvňované záplavami alebo vysokou hladinou podzemnej vody
- čiernice – v nivách vodných tokov, ovplyvnené vyššou hladinou podzemnej vody

Potenciálna prirodzená vegetácia a jej hlavné jednotky v riešenom území sú:

- dubovo – hrabové lesy
- jaseňovo – brestovo – dubové a jelšové lužné lesy
- dubové a dubovo – cerové lesy

- slatiniská
- kyslomilné borovicové lesy na viatych pieskoch
- lužné lesy vrbovo - topoľové

Ochrana prírody

Chránené krajinné oblasti

V riešenom území sa nachádza vyhlásené veľkoplošné chránené územia CHKO Záhorie, podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. CHKO Záhorie – skladá sa z dvoch častí (Záhorská nížina a Bor). Na území CHKO platí druhý stupeň ochrany.

Chránené územia európskeho významu

SKUEV 0311 Kačenky s 2. stupňom ochrany (malá časť v riešenom území),
 SKUEV 0125 Gajarské alúvium Moravy s 2. stupňom ochrany (časť v riešenom území),
 SKUEV 0166 Ciglát s 2. stupňom ochrany na výmere 171,93 ha,
 SKUEV 0113 Dlhé Lúky s 2. stupňom ochrany na výmere 17,02 ha.

Chránené vtáčie územia

CHVÚ Morava – siaha od západu až po diaľnicu (mimo zastavané územie obce).

Územia chránené Ramsarským dohovorom

Územie medzi hrádzou a riekou Moravou, chráni aluviálne lúky rieky Moravy. Zoznam medzinárodne významných mokradí Ramsárskej konvencie – od roku 1993 sú do tohto zoznamu zaradené aj mokrade medzi riekou Moravou a hrádzou a časť za hrádzou tvorená lesnými a trávnymi spoločenstvami nazvaná „Niva rieky Moravy“.

Návrh na ochranu

nR1 Bôrová na výmere 53 ha ako prírodná rezervácia

Priemet RÚSES okresu Senica do riešeného územia

pBC1 Moravsko – Dyjský luh – provincionálne biocentrum s jadrami navrhovaných PR Kačenky a Bôrová. Nachádza sa na plochách lesných porastoch, trvalých trávnych porastoch, vodných plochách mŕtvych ramien, na podmáčaných lúkach a plochách nelesnej drevinovej vegetácie. Biocentrum je genofondovou lokalitou fauny a flóry. Je súčasťou CHKO Záhorie a Ramsarského územia. S ostatnými biocentrami je prepojené nBK2 riekou Moravou.

Stresové faktory: znečistený vodný tok.

Návrh: lesy hospodárske prekategORIZOVAŤ na lesy osobitného určenia.

nBK2 Morava – nadregionálny biokoridor nivy rieky Moravy (v riešenom území je rieka Morava súčasťou biocentra pBC1)

rBC3 Ciglát – regionálne biocentrum, jeho súčasťou je SKUEV Ciglát. Tvorí ho lesné porasty, trvalé trávne porasty, vodné plochy a podmáčané lúky. S inými biocentrami ho prepája rBK21 Lakšársky potok.

Stresové faktory: blízkosť chovnej stanice psov, prechádzajú ním koridory inžinierskych sietí.
Návrh: zabrániť prenikaniu agátu bieleho do lesných porastov. Lesy hospodárske prekategORIZOVAŤ na lesy osobitného určenia.

rBK21 Lakšársky potok – regionálny biokoridor, tvorený vodným tokom s brehovými porastmi.

Stresové faktory: tok je regulovaný, brehová vegetácia v časti prechodu cez ornú pôdu chýba.
Návrh: vybudovať brehové porasty hlavne v častiach prechodu cez ornú pôdu.

Návrh prvkov MÚSES

mBC1 Habánsky vrch – miestne biocentrum je navrhované na lesných porastoch a trvalých trávnych porastoch. Súčasťou biocentra je aj židovský cintorín.

Stresové faktory: blízkosť zastavaného územia obce, hranicu biocentra tvorí trasa železnice, okolie tvorí orná pôda.

Návrh: borovicové monokultúry postupne zmeniť na zmiešané. Lesy hospodárske prekategORIZOVAŤ na lesy osobitného určenia.

mBK1 Maloleváarský kanál – miestny biokoridor tvorený vodným tokom s brehovou vegetáciou a plochami podmáčaných lúk. Prepája rBC3 Ciglát s inými biocentrami mimo riešené územie.

Stresové faktory: prechod cez komunikáciu, prechod cez ornú pôdu, nedostatok brehovej vegetácie.

Návrh: vybudovať súvislé brehové porasty.

mBK2 - miestny biokoridor, je tvorený regulovaným kanálom a menšími vodnými plochami a plochami NDV. Napája sa na mBK1 a ďalej na rBC3. Funkčnosť biokoridoru je podporená plošnými interakčnými prvkami.

Stresové faktory: prechod cez zastavané územie obce, prechod cez komunikácie a plochy ornej pôdy.

Návrh: posilniť brehové porasty.

mBK3 - miestny biokoridor, je tvorený regulovaným kanálom a menšími plochami podmáčaných lúk a plochami NDV. Križuje rBK21 Lakšársky potok.

Stresové faktory: prechod cez ornú pôdu, blízkosť rekreačnej osady.

Návrh: posilniť brehové porasty.

Interakčné prvky plošné – posilňujú funkčnosť biocentier a biokoridorov. Sú tvorené plochami nelesnej drevinovej vegetácie, vodnými plochami, plochami TTP, lesnými porastmi a plochami verejnej zelene v obci.

Interakčné prvky líniové sú navrhované ako aleje pri komunikáciách a ako líniová sprievodná zeleň pri vodných tokoch a ako pásy izolačnej zelene okolo športových areálov, priemyselných areálov a hospodárskych dvorov. Plnia funkciu izolačnú ale aj estetickú.

Navrhované plochy nelesnej drevinovej vegetácie NDV – bude to zeleň na plochách navrhovaných na biocentra a biokoridory. Pri návrhu výsadby tejto zelene je potrebné

drevinovú skladbu konzultovať s orgánmi ochrany prírody. Navrhovaná drevinová skladba by sa mala pridržovať drevinovej skladbe potenciálnej prirodzenej vegetácie daného územia.

Potenciálna prirodzená vegetácia a jej hlavné jednotky v riešenom území sú:

- dubovo – hrabové lesy
- jaseňovo – brestovo – dubové a jelšové lužné lesy
- dubové a dubovo – cerové lesy
- lužné lesy vrbovo - topoľové
- slatiniská
- kyslomilné borovicové lesy na viatych pieskoch

Líniová zeleň pôdoochranná – navrhuje sa hlavne na plochách ornej pôdy nad 100 ha a na plochách ornej pôdy ohrozenej veternou eróziou. Sú to pásy zelene tvorené 2 etážami, ktoré zabránia pôsobeniu erózie. Táto zeleň je kombinovaná s líniovými interakčnými prvkami, ktoré plnia tú istú funkciu ale nachádzajú sa ako sprievodná zeleň komunikácií a tokov. Pri výsadbe je potrebné dodržiavať drevinové zloženie podobné potenciálnej prirodzenej vegetácii.

Prírodné zdroje

Vodný zdroj – slúži iba pre miestne účely, nezásobuje obec pitnou vodou. Obec je zásobovaná pitnou zo Senického skupinového vodovodu.

Stresové javy a zdroje

Prírodné stresové javy

Vodná a veterná erózia ohrozuje plochy ornej pôdy na ľahkých pôdach na rovine.

Sekundárne stresové javy

Miestne zdroje znečistenia ovzdušia

Obec je plynofikovaná, väčšia kotolňa sa nachádza v Slovasfalte s.r.o., ktorá je stredným zdrojom znečistenia ovzdušia. Areál Slovasfaltu sa nachádza mimo zastavané územie obce.

Územie zasiahnuté hlukom

Hluk z dopravy automobilovej ako aj železničnej je minimálny a neovplyvňuje kvalitu životného prostredia v obci.

Živočíšna výroba

Živočíšna výroba sa v katastri obce Moravský Svätý Ján nenachádza. Pri Dlhých lúkach je chovná stanica psov.

Odpady

Obec Moravský Svätý Ján má na vlastnom území skládku odpadu s osobitnými podmienkami, ktorá sa predpokladá rekultivovať a územie využiť pre iné účely. Obec

Moravský Svätý Ján zabezpečuje zber, prepravu a zneškodňovanie komunálneho odpadu na zmluvnom základe. Čiastočným separovaním komunálneho odpadu (papier, sklo, plasty, problémové látky) sa celkove znížilo jeho množstvo. Zberný dvor sa nachádza v areáli družstva.

Odpad zneškodňovaný (množstvo v tonách)

Rok	zneškodňovaný skládkovaním	%	zneškodňovaný iným spôsobom	%
1996	327	100		32,2
1997	158	100		15,6
1998	134	100		13,2
1999	109	100		10,7
2000	288	100		28,3

Odpad sa odváža na skládku ASA Zohor v k.ú. Zohor od roku 1996

Opatrenia:

- podporovať separovaný zber
- zhodnocovať biologicky rozložiteľný odpad kompostovaním
- podporovať materiálové zhodnocovanie odpadov
- vybudovať zariadenia na kompostovanie
- vybudovať zariadenia na triedenie komunálneho odpadu

Znečistenie podzemných a povrchových vôd

Analýza výsledkov sledovania kvality vody v rieke Morave poukazuje na celkový trend zlepšovania kvality vody aj napriek tomu, že celkové množstvo vypúšťaných odpadových vôd sa zvyšuje. Rieka Morava vykazuje celkove vysoké znečistenie, ku ktorému významne prispievajú veľké mestá mimo Slovenskej republiky (Brno, Olomouc, Znojmo, Břeclav). V celkovej klasifikácii sa zaraďuje kvalita vody povodia Moravy do III. – V. triedy kvality, pričom do V. triedy boli zaradené sledované miesta na prítokoch Myjavy, Teplice, Maliny a Mláky. Na základe výsledkov analýz povrchového toku rieky Morava z rokov 1999 – 2000 z odberných miest Morava – Gajary a Morava – Devínska Nová Ves možno konštatovať, že kvalita povrchového toku Moravy zodpovedá III. – IV. triedy podľa STN 75 7221.

Kvalita podzemných vôd je ovplyvnená antropogénnym znečistením. Podzemné vody alúvia Moravy spravidla nie sú vhodné na pitné účely.

Obec má vybudovanú čističku odpadových vôd ale nemá dobudovanú kanalizačnú sieť a v časti obce sú splaškové vody zachytávané do žump. Odpady zo žump sa vyvážajú do ČOV, kde sú prečistené.

Koridory inžinierskych sietí

Riešeným územím prechádza niekoľko trás elektrického VN a trasa VTL plynu, ktorý prechádza do regulačnej stanice.

Ťažba nerastných surovín

Ťažba nerastných surovín sa v katastri obce nevykonáva, okrem miestnej ťažby štrkopieskov v južnej a východnej časti katastrálneho územia.

Bývanie

Rok	Domy spolu	Trvale obývané domy		Neobýv. domy	Byty spolu	Trvale obývané byty		Neobýv. byty
		spolu	spolu			spolu	spolu	
2001	690	546	536	144	717	571	540	146

Plochy bývania sú prevažujúcou funkciou zastavaných plôch sídla a sú tvorené prevažne nízkopodlažnou zástavbou rodinných domov.

Pri sčítaní bolo v roku 2001 bolo vykázaných celkom 571 obývaných bytov a 146 bytov bolo neobývaných.

Z celkového počtu 571 trvalo obývaných bytov bolo 540 bytov v rodinných domoch (94,57 %) a 31 bytov sa nachádzalo v nízkopodlažných bytových domoch.

Kvantitatívnu úroveň bývania vyjadruje ukazovateľ obývanosti bytov - 3,27 obyvateľa na 1 trvalo obývaný byt, ktorý je pre podmienky vidieckej obce pomerne priaznivý. V roku 2001 predstavovala priemerná obývanosť bytov v SR 3,23 obyvateľa na 1 trvalo obývaný byt.

Podľa sčítania v roku 2001 veľkosť obytnej plochy na 1 trvale obývaný byt bol 72,4 m². Bytový fond vykazoval priemerne 3,91 obytných miestností na 1 trvale obývaný byt. Na jednu obytnú miestnosť pripadlo 0,84 trvale bývajúcich osôb a na 1 osobu pripadlo 22,2 m² obytnej plochy. Trvale obývané byty s 3 a viac obytnými miestnosťami predstavovali podiel 88,1 % z trvale obývaných bytov. Bytový fond bol v rozsahu 53,6 % vybavený ústredným vykurovaním a 89,0 % bytového fondu mal kúpeľňu alebo sprchový kút.

Z neobývaných bytov v celkovom počte 146 boli neobývané byty z nasledovných dôvodov: zmena užívateľa 17, rekreačné ciele 73, uvoľnenie pre prestavbu 16, nespôsobilosť pre bývanie 23, a iné dôvody 17.

Z hľadiska plošných štandardov bytový fond v obci vykazuje dobrú úroveň. Celkovo možno hodnotiť bytový fond obce, ako vyhovujúci, ktorý však po skvalitnení môže byť výrazným stabilizačným faktorom pre obyvateľstvo obce.

Nové trendy vo vývoji spoločnosti sa prejavujú aj vo sfére bývania, kedy sa obmedzuje hromadná bytová výstavba. Na 100 bytov pripadá dnes 110 –120 cenзовých domácností. V záujme dosiahnutia vyhovujúceho koeficientu súžitia cca 105 cenзовých domácností na 100 bytov, vyžaduje potrebu realizácie nových bytov. Dá sa však očakávať, že ekonomická situácia prinúti obyvateľstvo žiť vo viacgeneračných domácnostiach a teda, súčasný koeficient bude i naďalej pretrvávajúť, čo pre vidiecke osídlenie nie je neprimeraný pomer.

Sociálna infraštruktúra a občianska vybavenosť

Občianska vybavenosť je zastúpená nekomerčnou sociálnou vybavenosťou (školsťvo, zdravotníctvo, kultúra, šport, administratíva) a komerčnou vybavenosťou.

Nekomerčná občianska vybavenosť

Školstvo

V obci sa nachádza

- MŠ – 3-riedna s počtom detí 65
 - ZŠ sa nachádza v obci Sekule
- Školská vybavenosť vyhovuje potrebám obce

Zdravotníctvo

V obci sa nachádza zdravotné stredisko so 4 lekáorskymi miestami (praktický lekár, detský lekár, ženský lekár, zubný lekár).

Základná zdravotnícka vybavenosť je doplnená lekárňou.

Zdravotnícka vybavenosť vyhovuje potrebám obce.

Sociálna vybavenosť

V obci sa nachádza Domov dôchodcov o kapacite 16 miest.

Domov dôchodcov zabezpečuje aj stravovania dôchodcov (cca 20 osôb).

V obci sa nachádza Klub dôchodcov o kapacite cca 30 miest.

Sociálna vybavenosť je v podstate vyhovujúca a predpokladá sa rozšírenie domova dôchodcov na kapacitu do 30 osôb.

V obci sa nachádza tiež Ústav sociálnej starostlivosti o kapacite 100 osôb, v správe Trnavského samosprávneho kraja, ktorý je umiestnený v miestnom kaštieli.

Kultúrna vybavenosť

V obci sa nachádza Kultúrny dom o kapacite 200 miest s kinom o kapacite 220 miest a klubovňou o kapacite cca 40 miest.. Kultúrnu vybavenosť obce dopĺňa knižnica o výmere 80 m².

V súčasnosti kultúrna vybavenosť vyhovuje potrebám obce.

Športová vybavenosť

V obci sa nachádza futbalové ihrisko s tribúnou (400 miest na sedenie) a šatňami (4 miestností) a 2 tenisové ihriská.

V katastri obce je tiež športový areál základnej školy s futbalovým ihriskom, atletickou dráhou a ihriskami pre hádzanú a volejbal.

V súčasnosti športová vybavenosť vyhovuje potrebám obce.

V budúcnosti sa plánuje realizácia univerzálnej športovej haly a dokončovanie a rozšírenie areálu futbalového ihriska.

Ostatná vybavenosť

V obci sa nachádza

- Objekt obecného úradu, ktorý postačuje súčasným potrebám obecnej samosprávy, obecnému zastupiteľstvu. V budúcnosti sa predpokladá realizovať novú samostatnú budovu pre miestnu samosprávu.
- Požiarna zbrojnica, ktorá postačuje potrebám obce.
- Cintorín s domom smútku (s vyťaženosťou cca 60%).
- Poštový úrad s expozitúrou Poštovej banky
- Expozitúry Slovenskej sporiteľne.

V budúcnosti sa predpokladá vybavenosť obce rozšíriť o technický dvor s garážou pre technické služby obce, zberný dvor a kompostáreň.

Komerčná občianska vybavenosť

Obchod a služby

- 5 predajní potravín
- 1 predajňa mäso-údeniny
- 1 predajňa zmiešaného tovaru
- 1 predajňa textilu
- 1 predajňa textilu, suvenírov a skla
- 1 bar Tropic
- 2 pohostinstvá
- 1 bufet (potraviny -zelenina)
- 1 vináreň
- 1 pohostinstvo a ubytovanie
- 1 stolárstvo
- 1 pneuservis
- 1 autoopravovňa
- 3 inštalatéri

Rekreácia a cestovný ruch

Obec nemá vo svojom katastrálnom území výrazné aktivity a atraktivity, ktoré tvoria potenciál pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu.

V katastri obce sa nachádza rekreačné zariadenie (škola v prírode), ktorá sa navrhuje ponechať v súčasnom rozsahu.

V južnej a západnej časti katastra sa nachádzajú štrkoviská, ktoré sa navrhujú využiť pre športové rybárstvo s nevyhnutnými zariadeniami pre chov rýb.

V obci je už v súčasnosti časť starších rodinných domov prebudovaná pre chalupársku rekreáciu a je predpoklad, že aj naďalej sa bude staršia zástavba rekonštruovať a využívať pre chalupárstvo.

Obdobne miestny potenciál CR vyvolá potrebu poskytovania služieb pre návštevníkov, z ktorých sú najvýznamnejšie športovo-rekreačné vybavenie.

V obci je potenciál pre rozvoj poznávacej turistiky vo väzbe na mesto Šaštín-Stráže, susedné obce Sekule, Borský Svätý Jur, Borský Mikuláš, Závod, vodnú turistiku, pešiu turistiku a cykloturistiku vo väzbe na prírodné zázemie (hubárstvo) a hraničný prechod do Rakúskej republiky.

Kultúrne a historické pamiatky obce

Na území obce sa nachádzajú objekty zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky, ktoré je nevyhnutné zachovať a chrániť:

- R.k. kostol sv. Jána Krstiteľa (ÚZPF SR č. 633/0) –nachádzajúci sa v strede obce. Jednolod'ová pozdĺžna stavba s rovne uzavretým presbytériom, zaklenutá pruskými klenbami. Lod' s presbytériom má štyri polia pruských klenieb, upnutých medzi zosilovacie pásy a vnútorné pilastre. Exteriér kostola je hladký, na bočných fasádach sú empírové okná spojené kruhovou rímou. Veža je predstavaná a pochádza z pôvodného barokového kostola, s výrazne členenou helmicou.

Okrem objektov zapísaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR sa na území obce nachádzajú nasledovné solitéry s historickou a kultúrnou hodnotou:

- Kaštieľ – pôvodne barokový objekt z konca 18.storočia. Po roku 1900 prestavaný a po roku 1945 nadstavaný o jedno podlažie. Kaštieľ je dvojpodlažný so zachovanou secesnou úpravou fasády. Ku kaštieľu prináleží park, upravený v druhej polovici 20.storočia. V parku sa nachádza kaplnka s hrazdenými stenami s výplňou z neomietnutého muriva, zastrešená mohutnou sedlovou strechou v romantizujúcom slohu. Objekt kaštieľa s parkom a kaplnkou sa vytypoval na návrh na zápis do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR.
- Socha sv. Jána Nepomuckého a sv. Floriána pri r.k. kostole – barokové z roku 1778.
- Morový stĺp s plastikou Nepoškvrneného počatia Panny Márie – na kompozitnej hlavici stĺpu je osadená polychromovaná plastika Immaculaty s letopočtom na podstavci 1824. Morový stĺp je ohradený kamennou ohradou.
- Pomník padlým v 1.sv. vojne – pri r.k. kostole. Trojdielna stĺpová architektúra so sochami svätcov umiestnenými nad rímou.
- Kaplnka habánska – zasvätená menu Panny Márie. Kaplnka sa nachádza v časti obce Kaniža. Jednolod'ová stavba zastrešená sedlovou strechou, s polkruhovým uzáverom kňaziska, s predstavenou štvorbokou vežou, ukončenou nízkou strechou s krížom.
- Zástavba tradičného typu habánskeho domu – situovaná v habánskom dvore, ohraničujúca habánsku kaplnku z troch strán, vytvárajúca takmer pravouhlú uzavretú dvorovú štruktúru.
- Kaplnka Panny Márie Sedembolestnej – situovaná v časti obce Salaš. Stavba osemuholníkového pôdorysu, pričom každá druhá stena fasády s oknom je širšia. Stavba je ukončená viacnásobne profilovanou korunnou rímou štítovite zalamujúcou sa nad každou stranou osemuholníka, nad ktorou je strecha a tambúr osemuholníkovej veže tiež rímou ukončenej masívnejším krížom. Steny fasády kaplnky sú členené lizénami, ktoré na širších stenách sú obohatené trojlístovým motívom, umiestneným nad obdĺžnikovým polkruhovo ukončeným oknom kaplnky.
- R.k. cintorín – s hrobmi významných osobností obce.

Na území obce sa vyskytuje pôvodná dobová zástavba, kde je potrebné zachovať charakter zástavby a charakter historického pôdorysu na území pôvodnej urbanistickej zástavby

situovanej v severovýchodnej časti obce, na námestí SNP, pri r.k. kostole sv. Jána a jeho širšom okolí, charakter ešte zachovanej dobovej urbanistickej štruktúry popri ceste na m Malacky, v lokalite Salaš a Kaniža (bývalý habánsky dvor) a v juhozápadnej časti obce pri rázcestí ciest vedúcich do Veľkých Levár a Bratislavy.

V zastavanom území obce aj mimo tohto územia sú Archeologickým ústavom SAV v Nitre evidované archeologické nálezy. Ide o sídliskové nálezy z mladšej doby kamennej (neolit, eneolit), sídliskové nálezy zo slovansko – avarského obdobia (7-8.storočie) a sídliskové nálezy zo stredoveku a novoveku. Na viacerých miestach sa predpokladá výskyt archeologických nálezísk.

Ekonomická základňa

Na území obce sa nachádzajú okrem drobných prevádzok obchodu a služieb firmy, ktoré tvoria najvýznamnejší zdroje zamestnanosti:

- Agrobospor Ivanka pri Dunaji
- Jozef Rusňák – SHR + konzerváreň
- Minárik – stavebná firma
- Tlačiareň Luna
- Vadual, s.r.o. (logistika, doprava)
- Salvátor - konzerváreň

Doprava a dopravné vybavenie

Širšie dopravné väzby

Obec Moravský Svätý Ján leží pri ceste I/2 v úseku medzi Veľkými Levármi a Kútmi. Intravilán obce je z Východnej strany limitovaný elektrifikovanou dvojkoľajnou železničnou traťou Bratislava – Kúty a trasou diaľnice D2 a zo západnej strany je vedená cesta I/2.

V katastri obce sú umiestnené dve trasy celoštátneho významu:

- Diaľnica D 2, na ktorú nie je dopravný prístup, ale veľmi výrazne vytvára priestorovú bariéru v tejto časti katastra
- Železničná dvojkoľajná, elektrifikovaná trať

Do obce vchádza viacero liniek verejnej autobusovej dopravy.

Najväčšie dopravné problémy v obci sa nachádzajú v križovatkách na ceste I/2 a centrálnej časti obce, kde je neusporiadaná veľmi rozsiahla dopravná plocha s prudko sa zatáčajúcim hlavným smerom na prieťahu cesty III/00227 v smere na Sekule.

Mnohé miestne komunikácie funkčnej triedy C3 – obslužná komunikácia nemajú predpísaný priestorový šírkový rozmer pre ani pre najužšiu kategóriu MO 6,5/30, pretože nezostáva žiadny priestor pre vedenie pozdĺžneho chodníka v minimálnej šírke 1,50m. Na týchto miestach sa profil zužuje až na 5 metrov a je bez chodníkov. Mnohé úseky týchto miestnych komunikácií nachádzajúce sa v obci svojimi smerovými a šírkovými parametrami nevyhovujú vzrastajúcej doprave.

Cestná sieť

Základnou komunikáciou v obci je cesta III/00227 začínajúca v križovatke s cestou I/2 Malacky – Kúty, ktorá prechádza jej centrom a prechádza väčšou časťou obce. Na ňu sa pripája cesta III/00232 smerujúca do Závodu a ktoré spolu tvoria hlavné komunikačné osi obce.

Na týchto komunikáciách sa nachádzajú aj zástavky hromadnej autobusovej dopravy, z ktorých dve majú aj prístrešky a zastávka na Hlavnej má vytvorený zastávkový záliv (jednostranný).

Cesta III.triedy má šírku do 6,0 m so zeleňou a chodníkmi po oboch stranách na vstupe do obce od cesty I/2, neskôr sa mení jej šírka na 7,0 m zeleňou po oboch stranách a chodníkom po pravej strane na výstupe z obce. Po oboch stranách sa po dĺžke komunikácie nachádza rigol šírky 1,5 m.

Ostatné miestne komunikácie sú v šírkach 3 – 7,0 m vo veľkej väčšine ich dĺžky bez chodníkov. Ich funkčné zatriedenie je v triede C3 – obslužná komunikácia, alebo tiež D1 – obytná zóna (avšak bez príslušného dopravného značenia).

Dopravné značenie je minimalizované iba na vyznačenie predností v jazde.

Súčasťou komunikačnej siete obce je aj cesta III/00238, ktorá je spojnicou medzi cestou I/2 a hraničným priechodom do Rakúska, umiesteným na moste cez rieku Moravu. Táto komunikácia bola v roku 2005 rekonštruovaná na šírku 6,0 m, pričom v priechode cez inundačné územie rieky Moravy je jej šírka iba do 4,0 m, ako jednopruhovú, obojsmernú komunikáciu s jednou umiestnenou výhybnou. Hraničný most cez rieku Moravu je jednopruhový so svetelnou signalizáciou. Na slovenskej strane sú umiestnené spoločné objekty colnice a hraničnej stráže.

Celková dĺžka cestnej siete v obci Moravský Sv. Ján je 19,030 km (vrátane úsekov ciest I. a III.triedy), má 39 ulíc s celkovou plochou vozoviek 113985 m².

Zaťaženie cestnej siete

V priloženej tabuľke sú výsledky celoštátneho sčítania dopravy na cestách I. – III.triedy, ktoré sa dotýkajú katastra obce Moravský Sv. Ján. Celoštátne sčítania dopravy vykonáva Slovenská správa ciest v pravidelných 5-ročných intervaloch. V tabuľke sú prezentované výsledky z rokov 1995 a 2000 tak, aby bolo možné ich vzájomné porovnanie. Z uvedených výsledkov prieskumu vyplýva trend postupného nárastu intenzity automobilovej dopravy v hodnotách od 120 – 180% na priebežných cestách III.triedy.

Zaťaženie príľahlej komunikačnej siete ciest I.a III.triedy
obec Moravský Sv.Ján

číslo cesty	číslo sčít.	lokalita	intenzita dopr.zaťaženia v skv/d/obojsm		nárast intenzity
	stanoviska		1995	2000	AD v %
D 2	87010	diaľnica	5185	7193	138,7
I/2	80080	južne od Mor.Sv.Jána	1428	2690	188,4
I/2	80070	severne od Mor.Sv.Jána	2024	4418	218,3
III/00227	83520	Mor.Sv.Ján	975	1205	123,6
III00232	83530	Mor.Sv.Ján - Závod	945	1499	158,6

Železničná doprava

V katastri obce vedie dvojkoľajná elektrifikovaná železničná trať Bratislava -Kúty, pričom na západnom okraji intravilánu obce je umiestnená železničná zastávka Moravský Svätý Ján s mierne zvýšeným nástupiskom. Súčasťou zastávky je aj malá výpravná budova. V predstaničnom priestore sa nachádza pripojovacia miestne komunikácia Železničná ulica.

Železničná zastávka je v blízkosti miestnej komunikácie Plánavská ulica, ktorá nadjazd a pre chodcov je vybudovaný podchod pre chodcov.

Trať je v správe Železníc Slovenskej republiky.

Pripravuje sa modernizácia tejto trate na rýchlosť 160 km/h, ktorá bude mať za príčinu odstránenie všetkých kolíznych úrovňových priecestí a priechodov.

Súčasťou železničných zariadení je signalizované úrovňové železničné priecestie na Závodskej ceste, ktorá je aj cestou III/0232.

Nákladná automobilová doprava

Nákladná doprava nie je hlavným dopravným problémom obce aj keď s ňou (priamo centrom obce) prechádza, či už vo forme tranzitnej alebo cieľovej dopravy. Organizačnými opatreniami je potrebné usmerňovať zvyšovanie jej intenzity, čo by nemalo dobrý vplyv na intravilánovú časť obce pozdĺž ciest a aj jej obyvateľstvo.

V obci sa nachádzajú 2 poľnohospodárske podniky a väčšina nákladnej dopravy súvisí s týmito zariadeniami

Verejná autobusová doprava

Verejná autobusová doprava je vedená po cestách III/00227 a III/00232.

V obci je 5 zastávok verejnej autobusovej dopravy, zväčša obojstranné. Zastávky v centre obce sú s prístreškom. Jedna zastávka na Hlavnej ul. má aj zastávkový záliv.

Ostatné zastávky autobusovej dopravy nie sú umiestnené v zastávkových zálivoch, okrem zastávok v centre. V prípade výrazného nárastu intenzít dopravy na cestách III. triedy bude potrebné preverenie možnosti ich vytvorenia.

Pešia doprava

Ochrana chodcov v obci je pomerne malá, chodníky sú realizované v kratších úsekoch na všetkých významnejších komunikáciách, kde sú realizované obojstranné chodníky v šírke cca 2 x 1,50m.

Predpokladané vnútorné komunikácie, ktoré je možné pretriediť do úrovne obytnej zóny (D1) je nutné aj dopravne vyznačiť.

Cyklistická doprava

Územím obce sú trasované cyklistické trasy po miestnych komunikáciách a prietáhoch ciest III. triedy do susediaceho regiónu Záhorie v oblasti Malacky – Senica. Cyklistické cestičky nie sú umiestnené na samostatných telesách, ale iba v spoločnom profile s automobilovou dopravou.

Závady v dopravnej sieti obce

Za najväčšiu dopravnú závalu možno považovať dopravne neusporiadaný centrálny priestor obce v neusporiadanej križovatke Ul. 4. apríla - Prievozská, kde prietah cesty III/00227 prudko mení svoje smerovanie.

Dopravne závadné sú aj križovatky na ceste I/2, kde najmä v prípade nárastu intenzity dopravy v smere do a z Rakúska bude potrebné preusporiadať Prievozskú ulicu a vytvorenie odbočujúcich pruhov na ceste I/2.

Technická vybavenosť

Zásobovanie pitnou vodou

Obec Moravský Svätý Ján má vybudovanú vodovodnú sieť, ktorá zásobuje obyvateľstvo, ako aj vybavenosť obce pitnou vodou. Vodovod je v majetku obce – prevádzkovateľom je Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s. Bratislava.

Pitná voda je do rozvodnej siete dodávaná zo zdroja mimo v katastra vlastnej obce v rámci stavby „Skupinový vodovod Senica“ - zásobovanie obcí Kuklov, Borský Sv. Jur, Sekule, Moravský Svätý Ján.

Vodovodná sieť a príslušné vodárenské zariadenia dostatočne pokrývajú potrebu vody v obci a nároky na tlak v sieti.

Údaje o vodovodnej sieti (podľa stavu z r.2005):

dĺžka prírodného potrubia	: D 225 PVC	512 m
dĺžka rozvodného potrubia	: D 160 PVC	2 655 m
	D 110 PVC	2 040 m
	D 90 PVC	485 m
	spolu:	5 692 m

V území obce sa nachádzajú aj dva funkčné vodné zdroje s rozvodom vody pre lokálne areály – jeden prevádzkuje konzerváreň, druhý areál bývalého roľníckeho družstva.

Odkanalizovanie

Časť obce má vybudovanú sieť splaškovej kanalizácie. Stoky „A“ a „B“ boli vybudovaná v západnej časti a centre sídla.

Hlavná stoka DN 300 vedie Námetím SNP, Hlavnou a Švermovou ulicou a pozdĺž hlavnej komunikácie Malacky - Kúty do ČOV situovanej na západnom okraji obce.

Kanalizačná sieť je gravitačná, jednou prečerpávacou stanicou na ul. 4. apríla, ktorá prečerpáva aj splaškové vody z obce Sekule.

Údaje o kanalizačnej sieti (podľa stavu z r.2005):

Dĺžka gravitačných stôk DN 300:	„A“	1617 m
	„A - 1“	700 m
	„A - 3 - 1“	700 m
	„B“	946 m
	„B - 1“	171 m
	spolu:	5 692 m

materiál:	PVC kanalizačné rúry
dĺžka výtlacej stoky DN 80:	„A - 3“ 412 m
materiál:	PVC tlakové rúry

V súčasnosti existuje projekt doplnenia a rozšírenia kanalizačnej siete podľa projektu „Združenia obcí“ z apríla 2006 – Kanalizácia do spoločnej ČOV - obec Moravský Svätý Ján.

V projekte sa navrhuje doplnenie jestvujúcej siete v obci o tlakovú kanalizáciu „Presskan“ s miestne gravitačnou kanalizáciou pre zabezpečenie odkanalizovania splaškových vôd celého jestvujúceho zastavaného územia obce.

Zásobovanie elektrickou energiou

Rozvody VVN, VN a trafostanice

Riešené územie je z hľadiska dodávky el. energie napájané z 22 kV liniek č. 214, 467 a 214/467. Linka VN č. 214 prechádza východne od obce a prechádza aj cez obec. Linka VN č.467 prechádza západne od obce, linka VN č. 214/467 prechádza severne od obce. Východne od obce prechádza katastrom obce taktiež 110 kV vzdušné vedenie.

Rozvodná sieť VN je vyhotovená lúčovito vzdušnými vedeniami, umiestnenými na betónových alebo drevených podperných stĺpoch vodičmi AlFe.

Obec je zásobovaná z viacerých trafostaníc .

V majetku ZE a.s. Bratislava sú nasledujúce trafostanice:

TS 0033-001 – Obec 1, Levárska	- stožiarová trafostanica s výkonom 1 x 250 kVA
TS 0033-002 – Šibenice	- stožiarová trafostanica s výkonom 1 x 250 kVA
TS 0033-003 – M.J. Sociálne	- stožiarová trafostanica s výkonom 1 x 160 kVA
TS 0033-004 – Materská škola	- stožiarová trafostanica s výkonom 1 x 160 kVA
TS 0033-005 – Slovlik	- stožiarová trafostanica s výkonom 1 x 250 kVA
TS 0033-006 – Colnica	- stožiarová trafostanica s výkonom 1 x 100 kVA
TS 0033-007 – Husáriská	- stožiarová trafostanica s výkonom 1 x 100 kVA
TS 0033-012 – Sušička	- stožiarová trafostanica s výkonom 1 x 400 kVA
TS 0033-013 – IBV	- stožiarová trafostanica s výkonom 1 x 250 kVA
TS 0033-015 – Trajlinky	- stožiarová trafostanica s výkonom 1 x 100 kVA

V majetku iných subjektov sú nasledujúce trafostanice:

TS 0033-008 – Vodáreň Slovlik	- stožiarová trafostanica s výkonom 1 x 160 kVA
TS 0033-009 – TGC Obaľovačka	- stožiarová trafostanica s výkonom 1 x 630 kVA
TS 0033-010 – Závlahy	- murovaná trafostanica s výkonom 2 x 630 kVA
TS 0033-011 – RD Habán. dvor	- stožiarová trafostanica s výkonom 1 x 250 kVA
TS 0033-014 – Pila Vrablec	- stožiarová trafostanica s výkonom 1 x 400 kVA

Rozvody NN

Rozvodná sieť NN je vyhotovená prevažne vzdušnými vedeniami NN, umiestnenými na betónových alebo drevených podperných stĺpoch vodičmi AlFe.

V území obce sú aj káblové vedenia NN, umiestnených v zemi, ukončených v pilierových rozpojovacích a istiacich skrinách. Káblové rozvody NN sú zrealizované káblami AYKY.

Ochranné pásma energetických zariadení

Stožiarové trafostanice	- ochranné pásmo 10 m
Vzdušné rozvody VN	- ochranné pásmo 10 m od krajných vodičov
Vzdušné rozvody NN	- ochranné pásmo 1 m od krajných vodičov
Káblové rozvody NN	- ochranné pásmo 1 m od okraja kábla

Zhodnotenie súčasného stavu

Občianska, bytová a podnikateľská vybavenosť v obci je zásobovaná z hore uvedených trafostaníc, ktoré sú rovnomerne rozložené po obci. Podnikateľská a bytová vybavenosť mimo obce je zásobovaná z trafostaníc, umiestnených v ich blízkosti. Trafostanice pokrývajú výkonovo požiadavky zásobovania elektrickou energiou. V niektorých trafostaniciach je ešte rezervný výkon, niektoré sa dajú rekonštruovať na vyššie výkony, čo umožní pokrývať zvýšené nároky na odbery v obci.

Verejné osvetlenie

Rozvody verejného osvetlenia

Rozvody VO sú vyhotovené vzdušnými vedeniami – vodičmi AlFe, umiestnenými spolu so vzdušnými rozvodmi NN na betónových alebo drevených podperných stĺpoch pri komunikáciách. Na stĺpoch sú umiestnené svietidlá verejného osvetlenia. Ovládanie VO je pomocou súmrakových spínačov.

Ochranné pásma energetických zariadení

Vzdušné rozvody VO - ochranné pásmo 1 m od krajných vodičov

Zásobovanie zemným plynom

Súčasný stav

Obec Moravský Svätý Ján má vybudovanú plynovodnú sieť, ktorá zásobuje obyvateľstvo ako aj vybavenosť obce zemným plynom. Zdrojom plynu je jestvujúci VTL plynovod DN 300 PN 25 vedený západným okrajom obce, z ktorého odbočka vedie k regulačnej stanici VTL/STL/NTL. Táto zabezpečuje redukovanie tlaku plynu z VTL 2,5 MPa na STL 0,1 MPa a NTL 2,0 kPa. RS sa nachádza na okraji obce, na Prievozskej ceste a slúži aj pre obec Sekule, do ktorej vedie STL potrubie LPE D 160. Rozvodná plynovodná sieť je prevažne nízkotlaková, v menšej miere stredotlaková, vybudovaná z oceľových a tlakových plastových rúr. Intravilánom obce, jeho západnou časťou vedie ďalší VTL plynovod DN 500 PN 40.

Údaje o plynovodnej sieti:

- dĺžka STL potrubia oceľ	: DN 80	240 m
- LPE	: D 160	300 m
- dĺžka NTL potrubia oceľ a LPE		7 540 m

Telekomunikácie

V obci je vybudovaná digitálna telefónna ústredňa typu Siemens EWSD. Kapacita ústredne v súčasnosti postačuje na poskytovanie telekomunikačných služieb zákazníkom. V budúcnosti je možné podľa potrieb rozlíšiť kapacitu ústredne.

Telekomunikačná sieť v obci je vybudovaná káblami typu TCKQYPY a TCEKE. Časť rozvodov je zrealizovaná vzdušnými káblami, uloženými na drevených alebo betónových stožiaroch. Kapacita telekomunikačnej siete je dimenzovaná na pokrytie telekomunikačných služieb zákazníkom aj s určitou rezervou.

Spolu s telekomunikačnými rozvodmi v obci sú uložené aj optické káble OK, OOK, DOK, POOK, patriace Slovak Telecomu a Sitelu. Časť optických káblov je uložená v chráničkách HDPE.

V katastri obce je umiestnená základňová stanica mobilného operátora. Vysielačie a prijímacie antény sú umiestnené na oceľovom stožiar.

Miestny rozhlas

Rozvody miestneho rozhlasu sú vyhotovené vzdušnými vedeniami – vodičmi AlFe, umiestnenými spolu so vzdušnými rozvodmi NN na betónových alebo drevených podperných stĺpoch pri komunikáciách. Na stĺpoch sú umiestnené reproduktory. Ústredňa miestneho rozhlasu je umiestnená na obecnom úrade.

Odpadové hospodárstvo

Obec má vypracovaný program odpadového hospodárstva. Obec Moravský Svätý Ján má na vlastnom území skládku odpadu s osobitnými podmienkami. Obec Moravský Svätý Ján zabezpečuje zber, prepravu a zneškodňovanie komunálneho odpadu na zmluvnom základe. Čiastočným separovaním komunálneho odpadu (papier, sklo, plasty, problémové látky) sa celkove znížilo jeho množstvo. Zberný dvor sa nachádza v areáli družstva.

SWOT ANALÝZA

SWOT analýza je metóda umožňujúca získať názor na silné a slabé stránky života v obci a vykonať prehľad príležitostí, ktoré má obec pre svoj rozvoj a ohrozenie, ktoré môžu tomuto rozvoju zabrániť.

Pomenovanie silných a slabých stránok podáva prehľad o vnútornom živote v obci a identifikácia príležitostí a ohrození sa zameriava na uvedenie vnútorných a vonkajších faktorov, ktoré vplývajú na kvalitu života v obci.

Analýza vnútorných faktorov

silné stránky – slabé stránky

Silné stránky	Slabé stránky
<u>Strategická poloha obce a podmienky pre:</u> - cestovného ruchu (turistika, cykloturistika, hubárstvo) - možnosť a perspektíva využitia reštauračných a ubytovacích kapacít CR - napojenie na Rakúsku republiku - napojenie na diaľnicu D2 cez obec Kúty - napojenie na železničnú sieť - vidiecka turistika – chalupárstvo - miestna autobusová doprava vo väzbe na medzimestské a medzinárodné autobusové linky	<u>Propagácia obce</u> - nedostatočné informačné značenie - neoznačenie miestnych turistických a cyklistických trás - malá informovanosť o významných osobnostiach obce - nedostatočná propagácia obce a regiónu
<u>Ľudia, identita, zručnosti, aktivity</u> - potenciál pre rozvoj cezhraničnej spolupráce s Rakúskom a ČR - existencia záujmových organizácií a klubov - spätosť obyvateľov s územím- identita - kultúrno-spoločenský život, tradície - organizovanie miestnych športových podujatí, športové aktivity	<u>Ľudia, zručnosti, spolupráca</u> - úbytok firiem v obci a okolí - jazykové znalosti

Silné stránky	Slabé stránky
<u>Miestna ekonomika a služby</u> - Základná vybavenosť pre rekreáciu a CR <u>Životné prostredie</u> - Neprítomnosť zdrojov znečisťovania ŽP <u>Občianska infraštruktúra</u> - Dostatočná sieť základnej obchodnej vybavenosti - Dostatočné kapacity predškolskej a školskej vybavenosti - Dostatočné kapacity kultúrnej vybavenosti - Dostatočné kapacity športovej vybavenosti <u>Technická vybavenosť</u> - Dopravne prepojenie na cestnú a diaľničnú sieť SR a zahraničie (ČR, Rakúsko) - Železničné prepojenie na tuzemskú a zahraničnú železničnú sieť (nepriame prepojenie) - Vybudovaný obecný vodovod napojený na Senický skupinový vodovod - Vybudovaná kanalizačná sieť s čistením odpadových vôd - čiastočne - Vybudovaný obecný plynovod - Vybudovaná elektrická sieť - Vybudovaná telekomunikačná sieť	<u>Miestna ekonomika a služby</u> - nedostatočné kapacity jednoduchého a lacného ubytovania a pre náročnejších ubytovanie vyššieho štandardu - chýbajú služby opravárenského charakteru - chýbajú atrakcie pre turistov <u>Životné prostredie</u> - nevybudovaná kanalizácia s ČOV <u>Občianska infraštruktúra</u> - chýba verejné hygienické zariadenie - chýba vybavenosť pre turistov a návštevníkov <u>Technická vybavenosť</u> - potreba dobudovania kanalizačnej siete

Analýza vonkajších faktorov

príležitosti – ohrozenia

Príležitosti	Ohrozenia
<u>Zriadenie podporných mechanizmov na štátnej a regionálnej úrovni</u> - rozvoj sietí poskytujúcich ekonomické, právne, poradenské a vzdelávacie služby - zlepšenie prístupu malých a stredných podnikateľov k informačným technológiám a finančným zdrojom - vytvorenie ekonomických, legislatívnych a organizačných predpokladov pre rozvoj bytovej a technickej infraštruktúry <u>Vytvorenie nástrojov regionálnej politiky EÚ</u> - využívanie podpory štrukturálnych fondov <u>Vytváranie partnerstiev v prihraničnom regióne</u> - vytváranie partnerstiev (podnikatelia, mimovládne organizácie, samospráva, štátna správa) pri riešení problematiky obce a jej spádového územia	<u>Vplyv vstupu do EÚ</u> - rastúca konkurencia na domacom a zahraničnom trhu <u>Neprehľadnosť koncepcií na úrovni regiónu a štátu</u> - často meniaci sa legislatíva - nedostatočná informovanosť o možnostiach získania zahraničných grantov - negatívny demografický vývoj v dôsledku chýbajúcich podporných politík <u>Neexistencia finančných nástrojov na</u> - dobudovanie technickej infraštruktúry, najmä kanalizácie - dobudovanie dopravnej infraštruktúry (chodníky a riešenie dopravných závad) - obnovu a údržbu kultúrnych a historických pamiatok - propagáciu, reklamu a marketingové aktivity

Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja

Disparity

- Nedostatočná propagácia a reklama obce
- Nedostatočné kapacity jednoduchého a lacného ubytovania
- Nedostatočné atrakcie a vybavenosť pre turistov a návštevníkov (opravárske služby, verejné WC, spoločenské vybavenie)

Rozvojové faktory

- Rozvojová koncepcia – rozpracovaný územný plán obce Moravský Svätý Ján
- Kvalitné prírodné a životné prostredie
- Potenciál pre kvalitný život obyvateľov
- Zvyky a tradície

2. MORAVSKÝ SVÄTÝ JÁN V BUDÚCNOSTI

Obec Moravský Svätý Ján má potenciál pre kvalitný a zdravý život svojich obyvateľov a návštevníkov.

Zázemie obce má výraznú krajinársku hodnotu, najmä z hľadiska zachovania prírodného charakteru územia s lesnými porastmi.

Vývoj obce bol typický pre väčšinu záhorských obcí a po skolabovaní veľkovýrobného poľnohospodárstva prišlo k výraznej zmene hospodárskej základne v obci, ktorá si vytvára svoje nové ciele a rozvojovú stratégiu pre budúcnosť.

Prioritným cieľom je vytvorenie podmienok pre plnohodnotný a zdravý život obyvateľov a návštevníkov s príslušnou občianskou vybavenosťou a základňou pre zamestnanosť.

Rozhodujúcim strategickým cieľom je dobudovanie a skvalitnenie základnej dopravnej a technickej vybavenosti, ktorá je limitujúca pre rozvoj ďalších funkcií. V zásade je potrebné zabezpečiť dobudovanie kanalizácie s čistením odpadových vôd a odstránenie dopravných závad na cestnej sieti v záujme zvýšenia bezpečnosti a odstránenia negatívnych vplyvov dopravy v obci.

Ďalšie strategické ciele sa odvíjajú od rozvojovej vízie obce stanovenej zadaním pre vypracovanie územného plánu obce. V tomto dokumente na základe predchádzajúcej analýzy potenciálu obce sa stanovuje komplexný rozvoj obce so smernou veľkosťou do roku 2015 s 2250 obyvateľmi a do roku 2025 s 2400 obyvateľmi. Vzhľadom na počet obyvateľov (k 31.12.2006) 2060 je potrebné vytvoriť podmienky pre cca 350 obyvateľov, čo predstavuje vytvorenie podmienok pre výstavbu cca 130-150 bytových jednotiek s prevahou v rodinných domoch.

Rozvoj bytovej funkcie prináša so sebou postupný nárast a skvalitnenie občianskej vybavenosti. V blízkej budúcnosti sa predpokladá dokompleťovať športový areál obce. V oblasti sociálneho vybavenia sa predpokladá dobudovať Domov dôchodcov na kapacitu 30 osôb. V oblasti inej vybavenosti sa predpokladá v budúcnosti vybudovať nový Obecný úrad a univerzálnu športovú halu v novonavrhovanej lokalite pre občiansku vybavenosť v centrálnej časti obce. Z dlhodobého hľadiska sa uvažuje vytvorenie nového cintorína s potrebnou vybavenosťou.

Z hľadiska zabezpečenia údržby v obci sa predpokladá dobudovanie areálu technických služieb obce so zberným dvorom odpadového hospodárstva (triedenie odpadu, kompostovanie).

Pre rozvoj obce je podporným cieľom vytvorenie podmienok pre zriaďovanie výrobných kapacít, skladov, a výrobných služieb primeraného rozsahu. Limitujúcimi podmienkami je ekologicky nezaťažujúci výrobný program s vyššou pridanou hodnotou a s primeranou dopravnou záťažou.

V oblasti zachovania kultúrneho dedičstva sa predpokladá zabezpečiť opravu a ochranu miestnych pamätihodností.

V oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny sa predpokladá uzavretie skládky odpadov, jej rekultivácia so zámerom využitia územia pre iné účely.

V oblasti posilňovania miestnej a národnej identity sa navrhuje vhodnou formou pamätnej expozície pripomenutie si významných rodákov a osobností obce ako aj histórie obce.

V oblasti kultúrno-spoločenského sa predpokladá rozvíjať založené tradície rekreačno - turistických a športových akcií a športových podujatí orientovaných na mládež so zameraním najmä na:

- tradičné jarmoky (Jánsky a Michalský)
- tradičné športové podujatia – Memoriál Vlastu Šinka – futbalový turnaj žiakov
 - Memoriál Ferka Emricha – futbalový turnaj mužov
 - Tenisový turnaj Moravský Sv. Ján - Hohenau
- tradičné vodnoturistické podujatia - splav Moravy a Dyje
- prehliadky dychových hudieb (v rámci Jánskeho jarmoku)
- súťaž o pohár starostu obce – dobrovoľní hasiči
- podpora Svätójánskeho spevokolu (v spolupráci s Jednotou dôchodcov)

V obci sa rozvinula chalupárska rekreácia, ktorá prispieva k zachovaniu kultúrneho dedičstva ľudovej architektúry. Vzhľadom na to sa predpokladá vytvoriť predpoklady pre skvalitnenie základného technického vybavenia a služieb pre chalupárov a vo väčšej miere ich integrovať do štruktúry a života obce.

Na podporu predpokladaného rozvoja a skvalitňovania technickej a občianskej vybavenosti obce a kultúrno-spoločenského života v obci sa predpokladá vytváranie informačného systému samotnej obce a informačného systému regionálneho významu s účinnou propagáciou obce a jej smerovania.

Výsledným zámerom je dobudovanie modernej obce s primeranou občianskou vybavenosťou a hospodárskou základňou, účinnou technickou a bezpečnou dopravnou vybavenosťou v kvalitnom životnom prostredí. Pri tom je snaha zachovať špecifickú vidiecku atmosféru s typickými zvykmi a tradíciami a s jazykovou írečitosťou záhorskeho nárečia.

Strategické ciele

SWOT analýza a analýza súčasného stavu rozvoja obce bola vykonaná s cieľom podrobného zmapovania situácie v obci a uvedenie si vonkajšieho prostredia, v ktorom sa obec rozvíja. Táto analýza je východiskom pre definovanie strategických cieľov budúceho rozvoja.

Strategické ciele vychádzajú z využitia silných stránok, so snahou o zabránenie prehlbovania nepriaznivých faktorov vyplývajúcich zo slabých stránok.

Ciele umožňujú zužitkovať definované príležitosti a navrhnúť rozvojové projekty, ktoré budú brať v úvahu ohrozenia rozvoja.

Na základe analýzy sa stanovujú nasledovné strategické ciele:

Cieľ 1:

Vytvoriť podmienky pre dobudovanie dopravnej a technickej vybavenosti obce

Zámery strategického cieľa

- Rekonštrukcia námestia SNP
- Dobudovanie verejnej kanalizácie
- Vytvoriť podmienky pre úpravy miestnych križovatiek v obci, a skvalitnenie a dobudovanie miestnych komunikácií a chodníkov
- Vybudovanie areálu technických služieb obce so zberným dvorom a kompostárňou

Cieľ 2:

Vytvoriť podmienky pre zhodnotenie súčasnej základne rekreácie a cestovného ruchu v obci a dobudovať a skvalitniť rekreačné a športové vybavenie a informačný a propagačný systém

Zámery strategického cieľa

- Propagácia a informačný systém
- Vybudovanie informačného strediska
- Dobudovanie športového areálu
- Vybudovanie viacúčelového ihriska s umelou trávou
- Oprava a údržba miestnych pamätihodností

Cieľ 3:

Vytvorenie podmienok pre uplatnenie sa na miestnom trhu práce a realizovať aktivity zvyšujúcu domácu zamestnanosť

Zámery strategického cieľa

- Vytvorenie podmienok pre zóny pre miestnu výrobu, výrobné služby a technické služby

Cieľ 4:

V nadväznosti na rozvoj výrobných aktivít v regióne vytvoriť podmienky pre rozvoj bývania v zdravom životnom prostredí s príslušnou občianskou a sociálnou vybavenosťou

Zámery strategického cieľa

- Vytvorenie podmienok pre výstavbu rodinných domov – dopravná a technická infraštruktúra
- Vytvorenie podmienok pre výstavbu malometrážnych nájomných bytov
- Rozvoj občianskej vybavenosti
 - = šport –dobudovanie športového areálu
 - = sociálna vybavenosť –dobudovanie Domova dôchodcov
 - = miestna samospráva – vybudovanie novej budovy miestneho úradu
 - = iná vybavenosť –univerzálna hala

Cieľ 5:

Vytvoriť podmienky pre rozvoj tradícií v oblasti historicko-kultúrnych hodnôt, rekreácie a športu

Zámery strategického cieľa

- Vytvorenie pamätnej izby slávnych rodákov a histórie obce
- Podpora mládežníckeho športu - turnaje
- Vytvorenie podmienok pre rozvoj tradícií folklórneho, umeleckého a športového charakteru so zameraním najmä na:
 - tradičné jarmoky (Jánsky a Michalský)
 - tradičné športové podujatia – Memoriál Vlastu Šinka – futbalový turnaj žiakov
 - Memoriál Ferka Emricha – futbalový turnaj mužov
 - Tenisový turnaj Moravský Sv. Ján - Hohenau
 - tradičné vodnoturistické podujatia - splav Moravy a Dyje
 - prehliadky dychových hudieb (v rámci Jánskeho jarmoku)
 - súťaž dobrovoľných hasičov o pohár starostu obce
 - podporu Svätějanského spevokolu (v spolupráci s Jednotou dôchodcov)

V súčasnosti obec obstaráva Územný plán obce Moravský Svätý Ján, ktorý vytvorí územné predpoklady pre realizáciu strategických cieľov rozvoja obce a jej rozvojového potenciálu v oblastiach bývania, občianskej vybavenosti, výroby, rekreácie a CR, verejného dopravného a technického vybavenia a využitia a ochrany poľnohospodárskej pôdy a lesného pôdneho fondu. Krajinnoekologický plán dokompletoval územný rozvoj po stránke ochrany prírody a krajiny a tvorby životného prostredia na princípe trvalo udržateľného rozvoja.

Zámery

Fáza definovania strategických cieľov je v procese tvorby rozvojového programu veľmi dôležitá, lebo strategické ciele vytvárajú základný rámec rozvojových priorít obce a tiež rámec pre definovanie jednotlivých rozvojových zámerov.

Z toho vyplýva, že zámary spadajúce do jednotlivých strategických cieľov je možné upravovať a dopĺňať. Strategické ciele sú stabilnou zložkou rozvojového programu počas platnosti rozvojového plánu.

3. KOORDINÁCIA PRI NAPLŇOVANÍ ROZVOJOVÉHO PROGRAMU

Ekonomickí a sociálni partneri

Pri realizovaní zámerov obce sa vyžaduje, aby sa obce spájali s partnermi, ktorí majú podobné ciele a zámery. Ide o tzv. verejno-súkromné partnerstvá, ktoré spájajú ekonomických partnerov (podnikateľské subjekty) a sociálnych partnerov (občianske a neziskové organizácie) s verejnou správou (samospráva a štátna správa).

Takéto zoskupenia významnou mierou prispievajú k zvyšovaniu schopnosti obce a regiónu čerpať prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ. Partnerstvá môžu vznikať účelovo, pri realizácii spoločného projektu a zaniknúť keď projekt skončí, alebo majú dlhodobý charakter, keď sa spoja pri naplňaní cieľov zameraných na rozvoj regiónu, alebo nejakého spoločného záujmu.

Partnerstvo môže fungovať ako zoskupenie fyzických a právnických osôb bez právnej subjektivity na základe zmluvy o spolupráci, alebo ako združenie s právnou subjektivitou.

Inštitúcie v regióne

Obec Moravský Svätý Ján sa nachádza v prirodzenom mikroregióne tvorenom obcami Sekule, Borský Svätý Jur, Kúty, Kuklov a mestom Šaštín-Stráže v Trnavskom kraji.

Jedným zo strategických cieľov je dobudovanie kanalizácie s ČOV, kde sa pripravuje projekt so zámerom odvádzania splaškových vôd do ČOV Moravský Svätý Ján aj z obcí Borský Svätý Jur a Sekule. V tomto prípade sa predpokladá aplikácia partnerstva v regióne – mikroregióne.

Finančné nástroje a podmienky financovania projektov z fondov EÚ

Jednotlivé zámery strategických cieľov budú pripravované v rozhodujúcej miere na plánovacie obdobie 2007-2013 a teda bude príprava zameraná na základe Národného rozvojového plánu vo väzbe na Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského kraja. Taktiež bude vhodné v plnom rozsahu využívať aj ďalšie podporné nástroje EÚ (napr. program LEADER – väzba na región s min. počtom obyvateľov 10.000, alebo INTERREG – projekty cezhraničnej spolupráce).

Na čerpanie podporných nástrojov je potrebná stála príprava a to najmä:

- zahrnutím projektových zámerov do programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce a kraja,
- prihlásením projektov do projektového zásobníka MVRR SR, Trnavského samosprávneho kraja, prípadne ďalších inštitúcií, ktoré budú projekty monitorovať za účelom prípravy spolufinancovania zo štátneho rozpočtu,
- neustálym aktualizovaním územnoplánovacej dokumentácie na úrovni obce a zohľadňovaním výstupov programu rozvoja obce v tejto dokumentácii,
- vysporiadaním vlastníckych vzťahov, získaním listov vlastníctva alebo uzavretím zmlúv o dlhodobom prenájme,

- prípravou stavebnej projektovej dokumentácie až po získanie stavebného povolenia, prípadne hodnotenia vplyvov na životné prostredie (EIA), ak je takéto hodnotenie požadované,
- prípravou zdrojov na povinné spolufinancovanie projektov.

Ďalšími možnosťami financovania projektov disponujú ministerstvá, samosprávne kraje a rôzne súkromné alebo vládne nadačné fondy na území SR alebo v zahraničí.

Banky poskytujú okrem komerčných úverov a pôžičiek aj podporné programy pre spolufinancovanie projektových zámerov (napr. Slovenská záručná banka poskytuje podporné programy pre začínajúcich podnikateľov a podnikateľov v cestovnom ruchu).

Pri realizácii a financovaní projektov zo štrukturálnych fondov je dôležité splňať podmienky nielen pri programovaní, ale dosiahnuť tiež efektívnosť použitia finančných zdrojov z rôznych podporných fondov tým, že sa navzájom kombinujú a dopĺňajú vlastnými zdrojmi (princíp doplnkovosti).

Verejné prostriedky sa majú použiť prednostne na prioritné ciele definované v programových dokumentoch, teda na to, čo je pre obec najdôležitejšie. Spojením síl štátu, regiónu a obce pri riešení problémov sa naplňa princíp partnerstva.

Monitorovanie plnenia programu rozvoja obce

V záujme realizácie vytýčených cieľov je potrebné vytvoriť pracovné skupiny pre prípravu a realizáciu jednotlivých projektov a vypracovať k nim akčné plány.

Monitorovanie plnenia jednotlivých programových zámerov sa navrhuje v ročných intervaloch a pre tento účel sa navrhuje vypracovávať správy o realizácii strategických cieľov a ich jednotlivých úloh, ktoré sa budú vyhodnocovať na zasadnutí obecného zastupiteľstva.